

ประกาศกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยเป็นสินค้ามาตรฐานและมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย ท้ายประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยเป็นสินค้ามาตรฐานและมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ เพื่อส่งเสริมการส่งออกข้าวในเชิงคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าการส่งออก รวมทั้งปรับปรุง ส่วนผสมของข้าวให้มีความหลากหลายและสอดคล้องกับสถานการณ์การค้า

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ (๒) และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการ เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย ท้ายประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยเป็นสินค้ามาตรฐานและมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ และให้ใช้มาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย ท้ายประกาศฉบับนี้แทน

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖

นิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

มาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย
ท้ายประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่องกำหนดให้ข้าวหอมมะลิไทยเป็นสินค้ามาตรฐาน
และมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๖

ข้อ ๑ คำนิยาม

(๑) “ข้าวหอมมะลิไทย” (THAI HOM MALI RICE หรือ THAI JASMINE RICE หรือ THAI FRAGRANT RICE หรือชื่ออื่นที่มีความหมายเดียวกัน ไม่ว่าจะมีความหมายว่า “ไทย” หรือไม่ก็ตาม) หมายความว่า ข้าวกล้องและข้าวขาวที่แปรรูปมาจากข้าวเปลือกเจ้าพันธุ์ข้าวหอมที่ไวต่อช่วงแสง ซึ่งผลิตในประเทศไทยในฤดูนาปี และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศรับรองว่าเป็นพันธุ์ข้าวดอกมะลิ ๑๐๕ และพันธุ์ กข.๑๕ ซึ่งมีกลิ่นหอมตามธรรมชาติ ขึ้นอยู่กับว่าเป็นข้าวใหม่หรือข้าวเก่า เมื่อหุงเป็นข้าวสวยแล้ว เมล็ดข้าวสวยจะอ่อนนุ่ม”

(๒) “อไมโลส” (Amylose) หมายความว่า แป้งชนิดหนึ่งที่มีอยู่ในเมล็ดข้าว เมื่อหุงแล้วทำให้ข้าวสวยมีความอ่อนนุ่มหรือกระด้าง แตกต่างกันไปตามปริมาณอไมโลส

(๓) “ข้าว” (Rice) หมายความว่า ข้าวเจ้าและข้าวเหนียว (*Oryza Sativa L.*) ไม่ว่าจะอยู่ในรูปใด

(๔) “ข้าวเปลือก” (Paddy) หมายความว่า ข้าวที่ยังไม่ผ่านการกะเทาะเอาเปลือกออก

(๕) “ข้าวกล้อง” (Cargo rice, Loonzain rice, Brown rice, Husked rice) หมายความว่า ข้าวที่ผ่านการกะเทาะเอาเปลือกออกเท่านั้น

(๖) “ข้าวขาว” (White rice) หมายความว่า ข้าวที่ได้จากการนำข้าวกล้องเจ้าไปขัดเอารำออกแล้ว

(๗) “ข้าวเหนียวขาว” (White glutinous rice) หมายความว่า ข้าวที่ได้จากการนำข้าวกล้องเหนียวไปขัดเอารำออกแล้ว

(๘) “ส่วนของเมล็ดข้าว” (Parts of rice kernels) หมายความว่า ส่วนของข้าวเต็มเมล็ดแต่ละส่วนที่แบ่งตามความยาวของเมล็ดออกเป็น ๑๐ ส่วนเท่า ๆ กัน

(๙) “ข้าวเต็มเมล็ด” (Whole kernels) หมายความว่า เมล็ดข้าวที่อยู่ในสภาพเต็มเมล็ด ไม่มีส่วนใดหักและให้รวมถึงเมล็ดข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ ๙ ส่วนขึ้นไป

(๑๐) “ต้นข้าว” (Head rice) หมายความว่า เมล็ดข้าวหักที่มีความยาวมากกว่าข้าวหัก แต่ไม่ถึงความยาวของข้าวเต็มเมล็ด และให้รวมถึงเมล็ดข้าวแตกเป็นซีกที่มีเนื้อที่เหลืออยู่ตั้งแต่ร้อยละ ๘๐ ของเมล็ด

(๑๑) “ข้าวหัก” (Broken) หมายความว่า เมล็ดข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ ๒.๕ ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึงความยาวของต้นข้าว และให้รวมถึงเมล็ดข้าวแตกเป็นซีกที่มีเนื้อที่เหลืออยู่ไม่ถึงร้อยละ ๘๐ ของเมล็ด

(๑๒) “ปลายข้าวซีวัน” (Small broken C ๑) หมายความว่า เมล็ดข้าวหักขนาดเล็กที่ร้อนผ่านตะแกรงเบอร์ ๗

(๑๓) “ข้าวเมล็ดสีต่ำกว่ามาตรฐาน” (Undermilled Kernels) หมายความว่า เมล็ดข้าวที่ผ่านการขัดสีต่ำกว่าระดับการสีที่กำหนดไว้สำหรับข้าวแต่ละชนิด

(๑๔) “ข้าวเมล็ดแดง” (Red kernels) หมายความว่า เมล็ดข้าวที่มีรำสีแดงหุ้มอยู่ที่เมล็ดหรือติดอยู่เป็นบางส่วนของเมล็ด

(๑๕) “ข้าวเมล็ดเหลือง” (Yellow kernels) หมายความว่า เมล็ดข้าวที่มีบางส่วนของเมล็ดกลายเป็นสีเหลืองอย่างชัดเจน

(๑๖) “ข้าวเมล็ดทอ้งไข” (Chalky kernels) หมายความว่า เมล็ดข้าวเจ้าที่เป็นสีขาวขุ่นเหมือนชอล์ค มีเนื้อที่ตั้งแต่ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปของเนื้อที่เมล็ดข้าว

(๑๗) “ข้าวเมล็ดเสีย” (Damaged kernels) หมายความว่า เมล็ดข้าวที่เสียอย่างเห็นได้ชัดด้วยตาเปล่าซึ่งเกิดจากความชื้น ความร้อน เชื้อรา แมลง หรืออื่น ๆ

(๑๘) “ข้าวเมล็ดสับ” (Undeveloped kernels) หมายความว่า เมล็ดข้าวที่ไม่เจริญเติบโตตามธรรมชาติที่ควรจะเป็น มีลักษณะแฟบ แบน

(๑๙) “ข้าวเมล็ดอ่อน” (Immature kernels) หมายความว่า เมล็ดข้าวที่มีสีเขียวอ่อนได้จากข้าวเปลือกที่ยังไม่แก่

(๒๐) “เมล็ดพืชอื่น” (Other seeds) หมายความว่า เมล็ดพืชอื่น ๆ ที่มีในเมล็ดข้าว

(๒๑) “วัตถุอื่น” (Foreign matter) หมายความว่า สิ่งอื่น ๆ ที่มีในข้าวรวมทั้งแกลบและรำที่หลุดจากเมล็ดข้าว

(๒๒) “ระดับการสี” (Milling degree) หมายความว่า ระดับของการขัดสีข้าว

(๒๓) “สีดีพิเศษ” (Extra well milled) หมายความว่า การขัดสีเอารำออกทั้งหมดจนเมล็ดข้าวมีลักษณะสวยงามเป็นพิเศษ

(๒๔) “สีดี” (Well milled) หมายความว่า การขัดสีเอารำออกทั้งหมดจนเมล็ดข้าวมีลักษณะสวยงามดี

(๒๕) “สีดีปานกลาง” (Reasonably well milled) หมายความว่า การขัดสีเอารำออกเป็นส่วนมากจนเมล็ดข้าวมีลักษณะสวยงามพอสมควร

(๒๖) “สีธรรมดา” (Ordinarily milled) หมายความว่า การขัดสีเอารำออกแต่เพียงบางส่วน

(๒๗) “ตะแกรงเบอร์ ๗” (Seive No.๗) หมายความว่า ตะแกรงโลหะรูกลม หนา ๐.๗๙ มิลลิเมตร (๐.๐๓๑ นิ้ว) และเส้นผ่านศูนย์กลางรู ๑.๗๕ มิลลิเมตร (๐.๐๖๙ นิ้ว)

(๒๘) “ร้อยละ” หมายความว่า ร้อยละโดยน้ำหนัก

ข้อ ๒ ให้แบ่งข้าวหอมมะลิไทยออกเป็น ๒ ชั้น ตามปริมาณข้าวหอมมะลิไทยเป็น ดังนี้

(๑) ข้าวหอมมะลิไทยชนิดพิเศษ (PRIME QUALITY THAI HOM MALI RICE) ต้องมีข้าวหอมมะลิไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๘ โดยปริมาณ

(๒) ข้าวหอมมะลิไทย (THAI HOM MALI RICE) ต้องมีข้าวหอมมะลิไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๒ โดยปริมาณ

ข้อ ๓ ให้แบ่งสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

(๑) ข้าวขาว

(๒) ข้าวกล้อง

ข้อ ๔ ให้แบ่งสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยประเภทข้าวขาวออกเป็น ๘ ชนิด ดังนี้

(๑) ข้าวขาว ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๑

(๒) ข้าวขาว ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒

(๓) ข้าวขาว ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๓

(๔) ข้าวขาว ๕ เปอร์เซ็นต์

(๕) ข้าวขาว ๑๐ เปอร์เซ็นต์

(๖) ข้าวขาว ๑๕ เปอร์เซ็นต์

(๗) ข้าวขาวหักเอวันเลิศพิเศษ

(๘) ข้าวขาวหักเอวันเลิศ

ข้อ ๕ ให้แบ่งสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยประเภทข้าวกล้องออกเป็น ๖ ชนิด ดังนี้

(๑) ข้าวกล้อง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๑

(๒) ข้าวกล้อง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒

(๓) ข้าวกล้อง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๓

(๔) ข้าวกล้อง ๕ เปอร์เซ็นต์

- (๕) ข้าวกล้อง ๑๐ เปอร์เซ็นต์
 (๖) ข้าวกล้อง ๑๕ เปอร์เซ็นต์

ข้อ ๖ สีนค่ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยทุกชั้น ประเภท และชนิด ต้องมีมาตรฐานดังต่อไปนี้

- (๑) มีความชื้นไม่เกินร้อยละ ๑๔.๐
 (๒) มีลักษณะโดยทั่วไปเมื่อผ่านกระบวนการสีแล้ว เป็นข้าวเมล็ดยาว มีความยาวท้องไข่น้อยโดยธรรมชาติ
 (๓) ไม่มีแมลงที่ยังมีชีวิตอยู่
 (๔) มีขนาดเมล็ด ดังนี้
 - ความยาวเฉลี่ยของข้าวเต็มเมล็ด ที่ไม่มีส่วนใดหักต้องไม่ต่ำกว่า ๗.๐ มิลลิเมตร
 - อัตราส่วนความยาวเฉลี่ยต่อความกว้างเฉลี่ยของข้าวเต็มเมล็ดที่ไม่มีส่วนใดหัก ต้องไม่ต่ำกว่า ๓.๒ : ๑
 (๕) มีคุณสมบัติทางเคมี ดังนี้
 - มีปริมาณอมิโลส ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๓.๐ และไม่เกินร้อยละ ๑๘.๐ ที่ระดับความชื้นร้อยละ ๑๔.๐
 - มีค่าการสลายเมล็ดข้าวในต่าง ระดับ ๖-๗

ข้อ ๗ ให้กำหนดมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย ประเภท และชนิดข้าวขาว ไว้ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าวขาว ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๑

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว และระดับการสี ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐.๐

ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ ๕.๐ ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๘.๐ ส่วน ไม่เกิน ร้อยละ ๔.๐ ในจำนวนนี้ อาจมีข้าวหักที่มีความยาวไม่ถึง ๕.๐ ส่วนและไม่ผ่านตะแกรงเบอร์ ๗ ไม่เกิน ร้อยละ ๐.๑ และปลายข้าวขาวสีวันไม่เกิน ร้อยละ ๐.๑

นอกนั้นเป็นต้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ ๘.๐ ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งที่มีปนได้

ข้าวเมล็ดแดง และหรือข้าวเมล็ดสีต่ำกว่ามาตรฐาน ไม่เกินร้อยละ ๐.๕

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ ๐.๑

ข้าวเมล็ดท้องไข่น้อย ไม่เกินร้อยละ ๓.๐

ข้าวเมล็ดเสีย ไม่เกินร้อยละ ๐.๒

ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ ๑.๐

ข้าวเปลือก ไม่เกิน ๓ เมล็ดต่อข้าว ๑ กิโลกรัม

ข้าวเมล็ดลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพีชอื่น และวัตถุอื่น ใดๆอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน ไม่เกินร้อยละ ๐.๑

ระดับการสี สีดีพิเศษ

(๒) ข้าวขาว ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว และระดับการสี ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐.๐

ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ ๕.๐ ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๘.๐ ส่วน
ไม่เกินร้อยละ ๔.๕ ในจำนวนนี้อาจมีข้าวหักที่มีความยาวไม่ถึง ๕.๐ ส่วน และไม่ผ่าน
ตะแกรงเบอร์ ๗ ไม่เกินร้อยละ ๐.๕ และปลายข้าวขาวซีวัน ไม่เกินร้อยละ ๐.๑
นอกนั้นเป็นต้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ ๘.๐ ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งนี้อาจมีปนได้

ข้าวเมล็ดแดง และหรือข้าวเมล็ดสีต่ำกว่ามาตรฐาน ไม่เกินร้อยละ ๐.๕

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ ๐.๒

ข้าวเมล็ดท้องไข ไม่เกินร้อยละ ๓.๐

ข้าวเมล็ดเสีย ไม่เกินร้อยละ ๐.๒๕

ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ ๑.๐

ข้าวเปลือก ไม่เกิน ๕ เมล็ดต่อข้าว ๑ กิโลกรัม

ข้าวเมล็ดลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพีชอื่น และวัตถุอื่น ใดๆอย่างหนึ่ง หรือ หลาย
อย่างรวมกันไม่เกินร้อยละ ๐.๒

ระดับการสี สีดีพิเศษ

(๓) ข้าวขาว ๑๐๐ เปอร์เซนต์ ชั้น ๓

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว และระดับการสี ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐.๐

ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ ๕.๐ ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๘.๐ ส่วน

ไม่เกินร้อยละ ๕.๐ ในจำนวนนี้อาจมีข้าวหักที่มีความยาวไม่ถึง ๕.๐ ส่วน และไม่ผ่าน

ตะแกรงเบอร์ ๗ ไม่เกินร้อยละ ๐.๕ และปลายข้าวขาวซีวัน ไม่เกินร้อยละ ๐.๑

นอกนั้นเป็นต้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ ๘.๐ ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งนี้อาจมีปนได้

ข้าวเมล็ดแดง และหรือข้าวเมล็ดสีต่ำกว่ามาตรฐาน ไม่เกินร้อยละ ๐.๕

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ ๐.๒

ข้าวเมล็ดท้องไข ไม่เกินร้อยละ ๓.๐

ข้าวเมล็ดเสีย ไม่เกินร้อยละ ๐.๒๕

ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ ๑.๐

ข้าวเปลือก ไม่เกิน ๕ เมล็ดต่อข้าว ๑ กิโลกรัม

ข้าวเมล็ดลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพีชอื่น และวัตถุอื่น ใดๆอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง
รวมกันไม่เกินร้อยละ ๐.๒

ระดับการสี สีดีพิเศษ

(๔) ข้าวขาว ๕ เปอร์เซนต์

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว และระดับการสี ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐.๐

ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ ๓.๕ ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๗.๕ ส่วน

ไม่เกินร้อยละ ๗.๐ ในจำนวนนี้อาจมีข้าวหักที่มีความยาวไม่ถึง ๓.๕ ส่วน

และไม่ผ่านตะแกรงเบอร์ ๗ ไม่เกินร้อยละ ๐.๕ และปลายข้าวขาวสีวัน ไม่เกินร้อยละ ๐.๑
นอกนั้นเป็นต้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ ๗.๕ ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งนี้อาจมีปนได้

ข้าวเมล็ดแดงและหรือข้าวเมล็ดสีต่ำกว่ามาตรฐาน ไม่เกินร้อยละ ๒.๐

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ ๐.๕

ข้าวเมล็ดท้องไข่ ไม่เกินร้อยละ ๖.๐

ข้าวเมล็ดเสีย ไม่เกินร้อยละ ๐.๒๕

ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ ๑.๕

ข้าวเปลือก ไม่เกิน ๘ เมล็ดต่อข้าว ๑ กิโลกรัม

ข้าวเมล็ดลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพีชอื่น และวัตถุอื่น อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง
รวมกันไม่เกินร้อยละ ๐.๓

ระดับการสี สีดี

(๕) ข้าวขาว ๑๐ เปอร์เซนต์

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว และระดับการสี ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๕.๐

ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ ๓.๕ ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๗.๐ ส่วน

ไม่เกินร้อยละ ๑๒.๐ ในจำนวนนี้อาจมีข้าวหักที่มีความยาวไม่ถึง ๓.๕ ส่วน และไม่ผ่าน

ตะแกรงเบอร์ ๗ ไม่เกินร้อยละ ๐.๗ และปลายข้าวขาวสีวัน ไม่เกินร้อยละ ๐.๓

นอกนั้นเป็นต้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ ๗.๐ ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งนี้อาจมีปนได้

ข้าวเมล็ดแดงและหรือข้าวเมล็ดสีต่ำกว่ามาตรฐาน ไม่เกินร้อยละ ๒.๐

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ ๑.๐

ข้าวเมล็ดท้องไข่ ไม่เกินร้อยละ ๗.๐

ข้าวเมล็ดเสีย ไม่เกินร้อยละ ๐.๕

ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ ๑.๕

ข้าวเปลือก ไม่เกิน ๑๓ เมล็ดต่อข้าว ๑ กิโลกรัม

ข้าวเมล็ดลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพีชอื่น และวัตถุอื่น อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง
รวมกันไม่เกินร้อยละ ๐.๔

ระดับการสี สีดี

(๖) ข้าวขาว ๑๕ เปอร์เซนต์

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว และระดับการสี ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๕.๐

ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ ๓.๐ ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๖.๕ ส่วน

ไม่เกินร้อยละ ๑๗.๐ ในจำนวนนี้อาจมีข้าวหักที่มีความยาวไม่ถึง ๓.๐ ส่วน และไม่

ผ่านตะแกรงเบอร์ ๗ ไม่เกินร้อยละ ๒.๐ และปลายข้าวขาวสีวัน ไม่เกินร้อยละ ๐.๕

นอกนั้นเป็นต้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ ๖.๕ ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งนี้อาจมีปนได้

ข้าวเมล็ดแดงและหรือข้าวเมล็ดสีต่ำกว่ามาตรฐาน ไม่เกินร้อยละ ๕.๐

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ ๑.๐

ข้าวเมล็ดท้องไข่ ไม่เกินร้อยละ ๗.๐

ข้าวเมล็ดเสีย ไม่เกินร้อยละ ๑.๐

ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ ๒.๐

ข้าวเปลือก ไม่เกิน ๑๓ เมล็ดต่อข้าว ๑ กิโลกรัม

ข้าวเมล็ดลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพีชอื่น และวัตถุอื่น ใดๆอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง

รวมกันไม่เกินร้อยละ ๐.๔

ระดับการสี สีตีปานกลาง

(๗) ข้าวขาวหักเอวันเลิศพิเศษ

ต้องเป็นข้าวที่ได้จากการสีข้าวขาว ๑๐๐ เปอร์เซนต์ และมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวหักที่มีความยาวไม่ถึง ๕.๐ ส่วน และไม่ผ่านตะแกรงเบอร์ ๗

ไม่เกินร้อยละ ๑๐.๐ นอกนั้นเป็นข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ ๕.๐ ส่วนขึ้นไป

ในจำนวนทั้งหมดนี้อาจมีข้าวเต็มเมล็ดได้ไม่เกินร้อยละ ๑๕.๐ และปลายข้าวขาวชิว้น

ไม่เกินร้อยละ ๑.๐

ข้าวและสิ่งนี้อาจมีปนได้

ข้าวเหนียวขาวไม่เกินร้อยละ ๑.๕ ในจำนวนนี้อาจมีปลายข้าวเหนียวขาวชิว้น ไม่เกิน ร้อยละ ๐.๕

วัตถุอื่นไม่เกินร้อยละ ๐.๕

(๘) ข้าวขาวหักเอวันเลิศ

ต้องเป็นข้าวที่ได้จากการสีข้าวขาว ๑๐๐ เปอร์เซนต์ ข้าวขาว ๕ เปอร์เซนต์ และข้าว ขาว ๑๐ เปอร์เซนต์ และมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวหักที่มีความยาวไม่ถึง ๖.๕ ส่วน และไม่ผ่านตะแกรงเบอร์ ๗ ทั้งจำนวน

ในจำนวนทั้งหมดนี้อาจมีข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ ๖.๕ ส่วนขึ้นไป และข้าวเต็มเมล็ด

รวมกันไม่เกินร้อยละ ๑๕.๐ และปลายข้าวขาวชิว้น ไม่เกินร้อยละ ๕.๐

ข้าวและสิ่งนี้อาจมีปนได้

ข้าวเหนียวขาวไม่เกินร้อยละ ๑.๕ ในจำนวนนี้อาจมีปลายข้าวเหนียวขาวชิว้นไม่เกินร้อย ละ ๐.๕

วัตถุอื่นไม่เกินร้อยละ ๐.๕

ข้อ ๘ ให้กำหนดมาตรฐานสินค้าข้าวหอมมะลิไทย ประเภท และชนิดข้าวกล้อง ไว้ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าวกล้อง ๑๐๐ เปอร์เซนต์ ชั้น ๑

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐.๐

ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ ๕.๐ ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๘.๐ ส่วน

ไม่เกินร้อยละ ๔.๐

นอกนั้นเป็นต้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ ๘.๐ ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งนี้อาจมีปนได้

ข้าวเมล็ดแดง ไม่เกินร้อยละ ๑.๐

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ ๐.๕

ข้าวเมล็ดท้องไข่ ไม่เกินร้อยละ ๓.๐

ข้าวเมล็ดเสีย ไม่เกินร้อยละ ๐.๕

ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ ๑.๕

ข้าวเปลือก ไม่เกินร้อยละ ๐.๕

ข้าวเมล็ดลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพืชอื่น และวัตถุอื่น ใดๆอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง
รวมกันไม่เกินร้อยละ ๓.๐

(๒) ข้าวกล้อง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๒

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐.๐

ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ ๕.๐ ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๘.๐ ส่วน

ไม่เกินร้อยละ ๔.๕

นอกนั้นเป็นต้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ ๘.๐ ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งนี้อาจมีปนได้

ข้าวเมล็ดแดง ไม่เกินร้อยละ ๑.๕

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ ๐.๗๕

ข้าวเมล็ดท้องไข่ ไม่เกินร้อยละ ๖.๐

ข้าวเมล็ดเสีย ไม่เกินร้อยละ ๐.๗๕

ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ ๑.๕

ข้าวเปลือก ไม่เกินร้อยละ ๑.๐

ข้าวเมล็ดลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพืชอื่น และวัตถุอื่น ใดๆอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง
รวมกันไม่เกินร้อยละ ๕.๐

(๓) ข้าวกล้อง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชั้น ๓

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐.๐

ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ ๕.๐ ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๘.๐ ส่วน

ไม่เกินร้อยละ ๕.๐

นอกนั้นเป็นต้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ ๘.๐ ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งนี้อาจมีปนได้

ข้าวเมล็ดแดง ไม่เกินร้อยละ ๒.๐

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ ๐.๗๕

ข้าวเมล็ดทองไข่	ไม่เกินร้อยละ ๖.๐
ข้าวเมล็ดเสีย	ไม่เกินร้อยละ ๐.๗๕
ข้าวเหนียวขาว	ไม่เกินร้อยละ ๑.๕
ข้าวเปลือก	ไม่เกินร้อยละ ๑.๐
ข้าวเมล็ดลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพีซีอื่น และวัตถุอื่น ใดๆอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง รวมกันไม่เกินร้อยละ ๕.๐	

(๔) ข้าวกล้อง ๕ เปอร์เซ็นต์

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕.๐
ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ ๓.๕ ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๗.๕ ส่วน	
ไม่เกินร้อยละ ๗.๐	

นอกนั้นเป็นต้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ ๗.๕ ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งทีอาจมีปนได้

ข้าวเมล็ดแดง	ไม่เกินร้อยละ ๒.๐
ข้าวเมล็ดเหลือง	ไม่เกินร้อยละ ๑.๐
ข้าวเมล็ดทองไข่	ไม่เกินร้อยละ ๖.๐
ข้าวเมล็ดเสีย	ไม่เกินร้อยละ ๑.๐
ข้าวเหนียวขาว	ไม่เกินร้อยละ ๑.๕
ข้าวเปลือก	ไม่เกินร้อยละ ๑.๐
ข้าวเมล็ดลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพีซีอื่น และวัตถุอื่น ใดๆอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง รวมกันไม่เกินร้อยละ ๖.๐	

(๕) ข้าวกล้อง ๑๐ เปอร์เซ็นต์

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐.๐
ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ ๓.๕ ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๗.๐ ส่วน	
ไม่เกินร้อยละ ๑๒.๐	

นอกนั้นเป็นต้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ ๗.๐ ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งทีอาจมีปนได้

ข้าวเมล็ดแดง	ไม่เกินร้อยละ ๒.๐
ข้าวเมล็ดเหลือง	ไม่เกินร้อยละ ๑.๐
ข้าวเมล็ดทองไข่	ไม่เกินร้อยละ ๗.๐
ข้าวเมล็ดเสีย	ไม่เกินร้อยละ ๑.๐
ข้าวเหนียวขาว	ไม่เกินร้อยละ ๑.๕
ข้าวเปลือก	ไม่เกินร้อยละ ๒.๐
ข้าวเมล็ดลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพีซีอื่น และวัตถุอื่น ใดๆอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง รวมกันไม่เกินร้อยละ ๗.๐	

(๖) ข้าวกล้อง ๑๕ เปอร์เซ็นต์

ต้องมีส่วนผสมของเมล็ดข้าว ดังนี้

ส่วนผสม ประกอบด้วย

ข้าวเต็มเมล็ด ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๕.๐

ข้าวหักที่มีความยาวตั้งแต่ ๓.๐ ส่วนขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๖.๕ ส่วน

ไม่เกินร้อยละ ๑๗.๐

นอกนั้นเป็นต้นข้าวที่มีความยาวตั้งแต่ ๖.๕ ส่วนขึ้นไป

ข้าวและสิ่งนี้อาจมีปนได้

ข้าวเมล็ดแดง ไม่เกินร้อยละ ๕.๐

ข้าวเมล็ดเหลือง ไม่เกินร้อยละ ๑.๐

ข้าวเมล็ดท้องไข่ ไม่เกินร้อยละ ๗.๐

ข้าวเมล็ดเสีย ไม่เกินร้อยละ ๑.๕

ข้าวเหนียวขาว ไม่เกินร้อยละ ๒.๕

ข้าวเปลือก ไม่เกินร้อยละ ๒.๐

ข้าวเมล็ดลีบ ข้าวเมล็ดอ่อน เมล็ดพีชอื่น และวัตถุอื่น อย่างไม่อย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกันไม่เกินร้อยละ ๘.๐

ข้อ ๙ ในกรณีที่มีการซื้อขายสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยตามตัวอย่างหรือเงื่อนไขที่แตกต่างจากข้อกำหนด ในข้อ ๗ หรือข้อ ๘ แห่งมาตรฐานนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานมาตรฐานสินค้า และข้าวนั้นต้องมีข้าวหอมมะลิไทย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ทั้งนี้ ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบสำนักงานมาตรฐานสินค้าจะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ทำการค้าช้อออกปฏิบัติ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้บริโภคด้วยก็ได้

ข้อ ๑๐ การวินิจฉัยเกี่ยวกับมาตรฐานหรือคุณภาพของสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทย หรือข้าวหอมมะลิไทยตามตัวอย่างหรือเงื่อนไข ให้ถือผลการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่าง ของสำนักงานมาตรฐานสินค้าหรือหน่วยงานที่สำนักงานมาตรฐานสินค้ามอบหมายเป็นเกณฑ์

ในกรณีที่มีปัญหาข้อโต้แย้งเกี่ยวกับผลการวินิจฉัย ให้ถือผลการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างของสำนักงานมาตรฐานสินค้า หรือหน่วยงานที่สำนักงานมาตรฐานสินค้ามอบหมายแล้วแต่กรณีเป็นที่สุด

ข้อ ๑๑ ในกรณีส่งสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทย หรือข้าวหอมมะลิไทยตามตัวอย่างหรือเงื่อนไข ออกไปนอกราชอาณาจักร โดยบรรจุกระสอบหรือภาชนะอื่นใด ให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

(1) ให้ผู้ทำการค้าช้อออก แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุที่ใช้บรรจุหุ้มห่อตลอดจนการเย็บปิดผนึกไว้ในคำร้องขอให้ออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าด้วย

(2) ให้ผู้ทำการค้าช้อออกประทับหมายเลขคำร้องขอให้ออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า (มส. ๑๓) หรือรหัส (Lot Number) หรือวันผลิตหรือวันหมดอายุ บนกระสอบหรือภาชนะที่ใช้บรรจุ และส่งมอบตัวอย่างกระสอบหรือภาชนะที่ใช้บรรจุนั้น ให้ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ตัวอย่างละไม่น้อยกว่า ๑ ใบ

(3) ให้ผู้ประกอบธุรกิจตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเก็บรักษาถุงตัวอย่างตาม (๒) ที่ได้รับมอบจากผู้ทำการค้าช้อออก ไว้เป็นหลักฐาน มีกำหนดไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่ตรวจสอบแล้วเสร็จ เว้นแต่สำนักงานมาตรฐานสินค้าจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๒ ในกรณี que ส่งสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทย ออกไปนอกราชอาณาจักร โดยบรรจุกระสอบหรือภาชนะอื่นใด ผู้ทำการค้าขาออกต้องแสดงข้อความภาษาอังกฤษว่า “PRIME QUALITY THAI HOM MALI RICE หรือ THAI HOM MALI RICE” ตามชั้นคุณภาพที่ส่งออกแล้วแต่กรณี ที่สามารถเห็นได้ชัดเจนบนภาชนะที่ใช้ในการบรรจุ หุ่มห่อ

ข้อ ๑๓ ในกรณี que ส่งสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทยตามตัวอย่างหรือเงื่อนไข ออกไปนอกราชอาณาจักร โดยบรรจุกระสอบหรือภาชนะอื่นใด ผู้ทำการค้าขาออกต้องแสดงข้อความภาษาอังกฤษซึ่งสามารถเห็นได้ชัดเจนบนภาชนะที่ใช้ในการบรรจุ หุ่มห่อว่า “MIXED THAI HOM MALI RICE” พร้อมทั้งระบุอัตราส่วนการผสม ของข้าวหอมมะลิไทย กับข้าวพันธุ์อื่น และหรือส่วนประกอบอื่นๆ ตามที่สำนักงานมาตรฐานสินค้าได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

ข้อ ๑๔ ในกรณี que สินค้ามีข้าวหอมมะลิไทยผสม หรือปน อยู่ไม่เกินร้อยละ ๘ ไม่ถือว่าเป็นสินค้ามาตรฐานข้าวหอมมะลิไทย หรือสินค้าข้าวหอมมะลิไทยตามตัวอย่างหรือเงื่อนไข หรือเป็นสินค้าที่ผิดมาตรฐานตามประกาศนี้